

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind statutul alesului local – art.5, 6, 7, ș.a.; Legea contenciosului administrativ – art.23; ș.a.)

(înregistrat în Parlament cu numărul 17 din 24 Ianuarie 2014)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a vulnerabilității proiectului Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind statutul alesului local – art.5, 6, 7, ș.a.; Legea contenciosului administrativ – art.23; ș.a.) prin prisma drepturilor omului.

Evaluarea generală

1. Autorul proiectului este , ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

3. Scopul actului (potrivit proiectului și/sau notei informative). Potrivit autorului, prezentul proiect de lege are ca scop modificarea și completarea mai multor acte legislative pentru a îmbunătăți activitatea administrației publice locale, elimina lacunele existente în cadrul legal, eficientizarea activității oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, îmbunătățirea calității controlului de legalitate, combaterea și prevenirea fenomenului de gestionare frauduloasă a patrimoniului public al unităților administrativ-teritoriale.

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei conține o argumentare suficientă a promovării proiectului. Totuși, în pofida argumentării promovării proiectului, aceasta nu oferă informații referitoare la procedurile de pregătire și consultare a proiectului de lege așa cum obligă legea. Intenția autorului este expusă clar în nota informativă ce însoțește proiectul de lege. În acest sens, autorul indică scopul principal, condițiile ce au impus elaborarea proiectului de lege, principalele prevederi, evidențierea elementelor noi, efectul social și economic al actului.

Reieșind din importanța proiectului de lege, acesta urma să fie transmis spre avizare tuturor instituțiilor publice interesate, în mod obligatoriu autorităților publice locale. Legea privind descentralizarea administrativă nr.436/2006 consacră în art.3 lit.g) principiul dialogului instituțional, care presupune informarea și consultarea de către stat, în timp util, a autorităților publice locale, în procesul de planificare și de luare a deciziilor, prin structurile lor asociative, asupra oricăror chestiuni ce le privesc în mod direct ori sunt legate de procesul descentralizării administrative. Acest principiu corespunde și Cartei Europene a Autonomiei Locale, care în art.4, pct.6 menționează expres, că colectivitățile locale trebuie să fie consultate, pe cât posibil, în timp util și de o manieră apropiată în cursul procesului de planificare și de luare a deciziei pentru toate chestiunile care la privesc direct.

Totodată, proiectul urma să fie supus consultărilor publice cu societatea civilă, pentru formularea recomandărilor, iar, în final, avizele, sinteza recomandărilor recepționate trebuiau să fie anexate la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ.

Mai mult ca atât, dosarul de însoțire trebuia să conțină Tabelul de concordanță privind compatibilitatea proiectului de act legislativ cu legislația comunitară și Declarația de compatibilitate. Toate aceste cerințe sunt expres prevăzute în Legea privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001, Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea 797-XIII din 02.04.1996, Hotărârea Guvernului nr.190 din 21.02.2007. Din lipsa informațiilor, nu cunoaștem dacă autorii au realizat sau nu aceste cerințele legale.

Rezumînd cele constatate mai sus, subliniem faptul că, în lipsa tuturor actelor necesare pentru înaintarea inițiativei legislative, întreg procesul legislativ este perturbat și, drept consecință, Parlamentul nu dispune de tot setul de documente necesare pentru a-și îndeplini eficient sarcina sa legislativă. Or, Nota informativă și documentele necesare a fi anexate la dosar, cum ar fi avizele autorităților publice locale, Declarația de compatibilitate a proiectului cu legislația UE, Tabelul de concordanță a consultărilor cu societatea civilă, etc., sunt tot atât de importante ca și proiectul de lege, pentru ca societatea și deputații să cunoască domeniul propus reglementărilor și să ia o decizie în cunoștință de cauză.

5. Sfera de reglementare a proiectului corespunde următoarelor domenii/drepturi:

Drepturi garanții:

Dreptul la petiționare (art. 52 din Constituția RM)

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică la restabilirea dreptului încălcat în declarații (art. 53 din Constituția RM)

Evaluarea de fond a proiectului

6. Respectarea principiului transparenței este asigurată suficient. Proiectul de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului. În contextul în care proiectul de lege a fost înregistrat pe data de 24.01.2014 și pînă în prezent nu a fost examinat de Plenul Parlamentului, considerăm că este respectat principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă, iar cetățenii, organizațiile și alți subiecți interesați au posibilitatea de a-și exprima opiniile asupra conținutului documentului.

Totodată, este de menționat că, lipsa unui șir de documente importante la proiectul de lege, cum ar fi avizele autorităților publice locale, rezultatele consultațiilor publice, Tabelul de concordanță privind compatibilitatea proiectului de act legislativ cu legislația comunitară și Declarația de compatibilitate etc., face ca accesul la informație să fie limitat și prin urmare aduce atingere dreptului persoanelor la informare corectă.

7. Respectarea principiului participării este asigurată insuficient. Reieșind din prevederile art.7 din Legea privind transparența în procesul decizional nr.239 din 13.11.2008, autoritățile publice sunt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional. Din lipsa informațiilor și neidentificarea sintezei recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, putem conchide că societatea civilă, pînă la înregistrarea proiectului de lege în Parlament, nu a participat la elaborarea și examinarea acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 49/1 din Regulamentul Parlamentului, comisia permanentă sesizată în fond asigură consultarea publică a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative cu părțile interesate prin organizarea de dezbateri și audieri publice, prin intermediul altor proceduri de consultare stabilite de legislația cu privire la transparența în procesul decizional. Totodată, comisia permanentă sesizată în fond dispune plasarea, conform legii, pe web-site-ul Parlamentului a sintezei recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, în scopul asigurării transparenței în procesul decizional.

Din moment ce proiectul de lege a fost plasat pe pagina web a Parlamentului, societatea civilă are posibilitatea de a participa la examinarea acestuia și de a face recomandări.

8. Respectarea principiului responsabilizării este asigurată insuficient. Proiectul de lege nu conține prevederi exprese, ce se referă la posibilitatea persoanelor de a solicita de la autoritățile publice oferirea de argumente și de explicații pentru justificarea deciziilor și acțiunilor, precum și la posibilitatea persoanelor de a aplica o sancțiune autorităților publice pentru performanțe slabe.

Luând în considerație faptul că, proiectul de lege se încadrează organic în sistemul juridic existent al legislației Republicii Moldova, acesta va putea fi supus, conform procedurilor indirecte, controlului legalității, iar în cazul în care în baza acestor prevederi legale vor fi adoptate careva acte, acestea vor putea fi supuse controlului în cadrul contenciosului administrativ.

9. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ normelor constituționale. Proiectul/actul normativ este conform parțial Constituției. Reieșind din prevederile art.72 alin.(3) lit.e) și f) din Constituție, prin lege organică se reglementează organizarea și funcționarea contenciosului administrativ, organizarea administrației locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală. Anume aceste domenii constituie obiectul de reglementare al prezentului proiect de lege.

Totodată, proiectul dezvoltă prevederile cuprinse în art.53 din Constituție ce se referă la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.

Totuși, unele prevederi din proiect aduc atingere principiilor de bază ale administrării publice locale, consfințite în art.109 din Constituție.

Plus la aceasta, proiectul contravine unor hotărâri ale Curții Constituționale. Conchidem, deci, necorespunderea unor prevederi din proiect cu normele constituționale, mai detaliat ne vom referi în pct.16 din prezentul Raport de expertiză.

10. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ legislației corelative. Proiectul/actul normativ este conform parțial legislației corelative. Un șir de prevederi din proiect nu corespund cu normele cuprinse în legislația corelativă. Proiectul de lege cuprinde norme speciale, care derogă de la cadrul juridic existent. Despre aceste necorespunderi relatăm în pct.16 din prezentul Raport.

11. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ standartelor internaționale. Proiectul/actul normativ este conform parțial standartelor internaționale. Unele prevederi din proiect contravin standartelor consfințite de Carta Europeană a Autonomiei Locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985 și ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1253-XIII din 16.07.97. Mai detaliat, despre standardele ce considerăm că au fost încălcate prin acest proiect de lege, ne expunem în pct.16 din prezentul Raport.

12. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ jurisprudenței Curții Constituționale. Proiectul/actul normativ este conform parțial jurisprudenței Curții Constituționale. Un șir de prevederi cuprinse în proiect contravin jurisprudenței Curții Constituționale, ce se referă în mod special la autonomia locală. Mai detaliat aceste aspecte sunt dezvoltate în pct.16 din prezentul Raport de expertiză.

13. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ jurisprudenței CtEDO. Proiectul/actul normativ este conform parțial jurisprudenței CtEDO. Nu au fost identificate careva cauze ce au făcut obiectul sesizării la CtEDO, referitor la drepturile și raporturile reglementate de prezentul proiect de lege și nici Convenția Europeană pentru Drepturile Omului nu protejează explicit asemenea drepturi.

Totuși, unele reglementări din proiect ar putea fi contrare jurisprudenței CtEDO ce se referă la interzicerea discriminării de orice natură. Mai detaliat acest pericol este expus în pct.16 al Raportului de expertiză.

14. Impactul proiectului/actului normativ prin prisma drepturilor omului. Proiectul/actul normativ limiteaza drepturile/libertățile. Din analiza efectuată în acest raport de expertiză rezumăm că, unele opțiuni legislative incluse în acest proiect de lege vor avea un impact negativ, deoarece vor limita drepturile și libertățile persoanelor ce au activat în calitate de consilieri locali. Despre aceste limitări ne-am expus, mai detaliat, opinia în pct.16 din Raportul de expertiză.

15. Impactul gender al proiectului. Proiectul/actul normativ este gender neutru.

16. Analiza detaliată a textului proiectului.

Nr.	Articol	Text	Obiecții	Factorii de vulnerabilitate
1	Art.I pct.1	<p>Articolul 5: ...</p> <p>alineatul (3) se completează cu următorul text:</p> <p>"În caz de neadoptare a deciziei în condițiile alin. (2) lit. a), b) și d) încetarea înainte de termen a mandatului se decide de către instanța de contencios administrativ, la inițiativa autorității executive a administrației publice locale, a oficiului teritorial al Cămarilor de stat, sau, după caz, la sesizarea Comisiei Naționale de Integritate.";</p> <p>...</p>	<p>Autorul nu a prevăzut un termen legal, după expirarea căruia ar putea fi sesizată instanța de contencios administrativ. În conformitate cu art.5 alin.(3) din legea privind statutul alesului local, în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. a), b) și d) mandatul consilierului se ridică de către consiliul respectiv. Însă legislația și nici proiectul nu prevede un termen în care consiliul trebuie să examineze și să se pronunțe asupra ridicării mandatului de consilier pentru cazurile stipulate la alin. (2) lit. a), b) și d). Spre exemplu, am putea sugera ca consiliul să ridice mandatul la prima ședință ordinară a consiliului după ce au devenit</p>	<p>Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă;</p> <p>Recomandăm revizuirea textului normei vizate pentru a fi adus în conformitate cu prevederile legislației corelative în vigoare și a indica expres în lege termenul de procedură sau o altă opțiune de reglementare referitor la intentarea unui proces în contencios administrativ.</p>

cunocute
sentințele
instanțelor de
judecată în
privința
consilierilor(sau
într-o ședință
extraordinară în
termen de 30
zile din
momentul ce au
devenit
cunoscute
sentințele
instanțelor de
judecată în
privința
consilierilor). În
cazul în care nu
se va respecta
termenul
respectiv, va
putea fi sesizată
instanța de
contencios
administrativ.
Plus la aceasta,
trebuie de
instituit și un
termen de
sesizare în
contencios
administrativ
pentru a
respecta
procedura de
inițiere a unu
proces în
contencios
administrativ
(exemplu: 30 de
zile după
expirarea
termenului
prevăzut mai
sus).

Totodată, ar
urma de
efectuat
modificări ce ar
stabili că nu
este necesar în
acest caz o
procedură
prealabilă
pentru a putea
adresa o cerere
nemijlocit
instanței de
judecată.
Indiferent de

			opțiunea aleasă, toate acestea trebuie specificate expres în viitoare normă de drept.		
2	Art.I pct.3	<p>Articolul 7:</p> <p>la alineatul (1):</p> <p>cuvintele „alesul local” se substituie cu cuvintele „consilierului local”;</p> <p>...</p>	<p>Actualmente art.7 alin.(1) se referă la cazurile de incompatibilitate a mandatului alesului local, ceea ce prezumă că se referă la toți aleșii locali prevăzuți în art.2 din lege:</p> <p>“(1) În sensul prezentei legi, noțiunea de ales local vizează consilierii consiliilor satești (comunale), orașenești (municipale), raionale și consiliul municipal Chișinău, deputații în Adunarea Populară a Găgăuziei, primarii și viceprimarii, președinții și vicepreședinții raioanelor.</p> <p>(2) Statutul alesului local se aplică deputatului în Adunarea Populară a Găgăuziei în măsura în care nu contravine statutului deputatului, determinat de</p>	Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă; Prevederi discriminatorii;	Recomandăm excluderea acestei prevederi din proiect sau revizuirea ei în sensul reglementării tuturor subiecților ce intră în categoria aleșilor locali.

			<p>către Adunarea Populară în cadrul Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri).”</p> <p>În schimb, prin propunerea autorului, prevederile art.7 ce țin de incompatibilitate a în funcție se vor referi doar la consilierii locali, fiind excluși ceilalți aleși locali. Această omisiune este inadmisibilă, în caz contrar va rămâne nereglementată incompatibilitate a celorlalți aleși locali.</p>		
3	Art.I pct.3	<p>Articolul 7:</p> <p>...</p> <p>se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Mandatului președintelui și vicepreședintelui de raion, primarului general al municipiului Chișinău, primarului, viceprimarului este incompatibil cu calitatea de consilier, cu alte cazuri stabilite prin lege, inclusiv cu cele prevăzute la art.84 al Legii nr.436-XVI din</p>	<p>În pofida faptului că se completează cu alin.(3), care prevede pentru președinții și vicepreședinții raioanelor, primarul mun. Chișinău, primarii și viceprimarii, că mandatul lor este incompatibil cu cel de consilier, cu alte cazuri stabilite în lege, inclusiv cele prevăzute la art. 84 al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, totuși, vor rămâne în afara reglementării</p>	<p>Vulnerabilitate</p> <p>Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă; Prevederi discriminatorii;</p>	<p>Sugerăm autorului revizuirea normei pentru a prevedea toate situațiile de incompatibilitate ale aleșilor locali.</p>

28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.”

astfel de situații, care la moment sunt prevăzute în art.(7), precum:

"b) calitatea de funcționar public în oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat;

c) calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură președintelui raionului, primărie, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv al Găgăuziei;

d) calitatea de șef, de șef adjunct(inclusiv interimatul acestor funcții) în structurile subordonate autorităților publice locale (instituții publice, servicii, întreprinderi municipale);".

Referindu-ne la literalele c) și d) ale alin.(1) din art.7, acestea au fost interpretate prin lege, de către Parlament și au

reprezentat
obiectul
sesizării la
Curtea
Constituțională.

Legea nr.263
din 16.11.2012
privind
interpretarea
articolului 7
alineatul (1)
literele c) și d)
din Legea nr.
768-XIV din 2
februarie 2000
privind statutul
alesului local,
stabilește
următoarele:
"Prevederile
articolului 7
alineatul (1)
literele c) și d)
din Legea nr.
768-XIV din 2
februarie 2000
privind statutul
alesului local
(Monitorul
Oficial al
Republicii
Moldova, 2000,
nr. 34, art. 231),
cu modificările
ulterioare, se
vor aplica după
cum urmează:

1. Prevederile
literei c) se
aplică
funcționarilor
publici și
angajaților din
subdiviziunile
autorităților
administrației
publice locale
de același nivel
și din aceeași
unitate
administrativ-ter
itorială.

2. Prevederile
literei d) se
aplică șefilor și
șefilor adjuncți
ai organizațiilor
subordonate
autorităților

administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială (întreprinderi municipale, instituții publice, servicii etc.)."

Curtea Constituțională în hotărârea sa nr.19 din 16.07.2013 pentru controlul constituționalității unor prevederi ale art.7 din Legea nr.768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, în redacția Legii nr.168 din 11 iulie 2012, notează următoarele:

"...59. Curtea relevă că pe durata mandatului alesul local se află continuu în serviciul colectivității, respectiv, este dator să fie demn de încrederea alegătorului. Alesul local are obligația să activeze dezinteresat și să urmărească binele comun. Anume, pentru a asigura realizarea dezinteresată a mandatului de ales local, prin Legea nr.768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local,

legiuitorului a stabilit un șir de incompatibilități.

60. Incompatibilitățile sunt mijloace juridice prin care aleșii locali sunt protejați în exercitarea mandatului lor. Ele au în vedere limitarea și interzicerea cumulului de funcții, care ar afecta însăși independența mandatului. Scopul incompatibilităților îl reprezintă asigurarea obiectivității în exercitarea unei funcții publice, precum și evitarea abuzurilor în exercitarea mandatului.

61. Subsidiar, Curtea reține că incompatibilitățile funcționale impuse autorităților publice constituie măsuri de drept menite să asigure real funcționarea autorităților deliberative și a celor executive, prin separarea atribuțiilor instituțiilor emitente de norme locale și a celor ce au ca responsabilitate executarea sau supravegherea executării lor la nivel local...

63. Stabilirea de către legiuitor a

respectivelor incompatibilități, ce țin de exercitarea mandatului, constituie o garanție a îndeplinirii de către aleșii locali a prerogativelor ce le revin potrivit prevederilor legale...

65. Curtea reține că înlăturarea incompatibilității depinde de voința celui ales, care poate opta fie pentru deținerea mandatului, fie pentru exercitarea funcției publice. Alesul local este obligat să se conformeze prevederilor legale și să excludă situațiile care atrag incompatibilitate a.

66. În acest sens, conform art. 8 din Legea nr. 768-XIV din 2 februarie 2000, alesul local care se află în unul din cazurile de incompatibilitate va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau își va depune mandatul în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității. La cererea

			<p>persoanelor interesate, Comisia Electorală Centrală decide ridicarea mandatului de consilier în cazul în care consilierul nu respectă prevederile privind încetarea incompatibilității în termen de 30 de zile.</p> <p>67. Concluzionând, Curtea reține că interdicțiile cuprinse în prevederile art.7 lit.c) și lit.d) din Legea nr.768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local nu încalcă dreptul de a fi ales și nu aduce atingere autonomiei locale, ci reglementează condițiile în care alesul local poate să-și exercite funcția în vederea asigurării obiectivității în exercitarea mandatului, precum și al excluderii abuzurilor și a conflictelor de interese..."</p>		
4	Art.I pct.4	<p>Articolul 8:</p> <p>...</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p>	<p>Aceași obiecție, formulată la subpct.1 din pct.16 al Raportului de expertiză,</p>	<p>Vulnerabilitate</p> <p>Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă; Prevederi discriminatorii;</p>	<p>Recomandăm revizuirea textului normei vizate pentru a fi adus în conformitate cu prevederile legislației corelative în</p>

		<p>„(3) În cazul în care primarul se află într-o stare de incompatibilitate prevăzută de lege, consiliul respectiv decide la ședința imediat următoare după expirarea termenului legal de lichidare a incompatibilității inițierea procedurii de ridicare a mandatului primarului pe cale judiciară (procedura contenciosului administrativ). În caz de neadoptare a deciziei în cauză, ridicarea mandatului alesului local se va decide pe cale judiciară (procedura contenciosului administrativ) la inițiativa oficiului teritorial al Cancelariei de Stat sau la sesizarea Comisiei Naționale de Integritate.”</p>	<p>referitor la termenul de atac în instanța de contencios administrativ și opțiunea de indicare expresă în lege că va fi inițiat procesul direct în instanță, fără procedură prealabilă.</p> <p>Am putea sugera o normă generală inserată în legea privind statutul alesului local sau în legea privind administrația publică locală.</p>		<p>vigoare și a indica expres în lege termenele de procedură sau o altă opțiune de reglementare referitor la intentarea unui proces în contencios administrativ.</p>
5	Art.I pct.5	<p>La articolul 11, alineatul (2) se completează în final cu următorul text:</p> <p>„Cazurile în care absența este motivată, condițiile de anunțare a motivației se stabilesc prin regulamentul de</p>	<p>În cazul în care se va opera prezenta completare este necesar de completat și pct.29 din Regulamentul-cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale, aprobat prin Legea nr. 457-XV din 14</p>	<p>Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă;</p>	<p>Recomandăm completarea normelor din proiect, ținând cont de obiecția formulată mai sus.</p>

		organizare și funcționare a consiliului local, consiliului raional/municipal.”	noiembrie 2003.		
6	Art.I pct.8	<p>Articolul 24:</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>"(3)Consilierilor care au fost invitați la ședința consiliului și au participat la ea li se acordă o zi de participare la ședința consiliului în mărime ce nu va depăși 150 de lei, mărimea concretă a sumei o stabilește consiliul respectiv.";</p> <p>...</p>	<p>Limitarea (plafonarea) sumei diurnei la 150 de lei contravine principiului autonomiei locale. Mai mult ca atât, aceasta va demotiva activitatea de consilier în consiliile locale. În contextul în care unitățile administrative teritoriale își adoptă propriile bugete,acestea pot dispune de sursefinanciare pentruachitarea unei sume mai mari în calitate de diurnă.</p> <p>Potrivit art.12 alin.(2) din Legea privind descentralizare administrativă, unitățile administrative-teritoriale dispun, în mod efectiv, de resurse financiare proprii, pe care le utilizează liber în realizarea competențelor lor. Norma propusă de autor reprezintă un amestec în activitatea organului deliberativ local și în consecință această</p>	<p>Vulnerabilitate</p> <p>Prevederi necorespunzătoare normelor constituționale; Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă; Prevederi necorespunzătoare standardelor internaționale; Prevederi necorespunzătoare jurisprudenței Curții Constituționale; Prevederi care încalcă drepturile/libertățile; Prevederi discriminatorii;</p>	<p>Prin prizma obiecțiilor menționate, sugerăm excluderea acestor prevederi din proiectul de lege.</p>

plafonare
trebuie exclusă.

Referitor la aspecte similare Curtea Constituțională s-a expus în hotărîrea sa nr.14 din 18.05.2004. Raportîndu-se la dispozițiile cuprinse în Carta Europeană a Autonomiei Locale, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

"Carta Europeană a Autonomiei Locale (în continuare - Carta) prevede în art.4 că colectivitățile locale dispun în cadrul legii de toată latitudinea de a lua inițiativa pentru orice chestiune care nu este exclusă din câmpul competențelor lor sau care este atribuită unei alte autorități (alin.2); competențele încredințate colectivităților locale trebuie să fie în mod normal depline și întregi. Ele nu pot fi puse în cauză sau limitate de către o altă autoritate centrală sau regională decît în cazurile prevăzute de lege (alin.4); în caz de

împunerea de către o autoritate centrală sau regională, colectivitățile locale trebuie să dispună, pe cât este posibil, de libertatea de a adapta acțiunile lor la condițiile locale (alin.5);"

...

"4. Principiul autonomiei locale este unul din principiile fundamentale ale oricărui regim democratic. El guvernează administrația publică locală și activitatea autorităților acesteia, semnificând dreptul colectivităților de a-și satisface propriile interese legale fără amestecul autorităților centrale. Acest principiu constituțional oferă unităților administrativ-teritoriale posibilitatea de a se autoguverna la nivel local sub rezerva de a nu aduce atingere autonomiei altor colectivități locale și intereselor generale ale națiunii și statului, propriile interese de a nu fi mai largi și în contradicție cu acestea. Legiuitorul a

delimitat atribuțiile autorităților administrației publice de diferite niveluri încorespundere cu normele constituționale, impunând controlulstatului prin forme specificeasupra modului în care acestea se execută."

Mai mult ca atât, în Hotărîrea sa din 6 noiembrie 1995, Curtea a relevat că "principiul autonomiei locale este principiul fundamental care guvernează administrația publică locală și activitatea autorităților acestuia și constă în dreptulunităților administrativ-teritoriale de a-și satisface interesele proprii fără amestecul autorităților centrale, principiu care atrage după sine descentralizare administrativă, autonomia fiind un drept, iar descentralizare a - un sistem care implică autonomia. Descentralizare a se prezintă ca un sistem care cuprinde descentralizare a teritorială - raioane, orașe

(municipii), sate (comune) -, avînd caracterul persoanei de drept public cu toate atribuțiile acesteia. Autoritățile acestor persoane de drept public, descentralizate, nu sunt supuse puterii ierarhice a autorităților centrale, ele fiind independente de acestea."

Tot în acest context s-a expus Curtea Constituțională în Hotărîrea nr.13 din 14.03.2002 cu privire la controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 781-XV din 28 decembrie 2001 "Pentru modificarea și completarea Legii nr. 186-XIV din 6 noiembrie 1998 "Privind administrația publică locală". Astfel, Curtea a reținut următoarele:

"...Art.109 din Constituție prevede că administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiul autonomiei locale, care privește atât organizarea și funcționarea

administrației publice locale, cît și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

...

Autonomia locală, privită exclusiv din punct de vedere administrativ, nu apare decît ca o ultimă treaptă de dezvoltare a descentralizării administrative, ca o formă modernă a principiului, care reprezintă transferarea unor competențe de la nivel central către diverse organe sau autorități administrative care funcționează autonom în unitățile administrativ-teritoriale, autorități alese de către colectivitățile locale respective."

În aceeași ordine de idei, Carta Europeană a Autonomiei Locale stabilește expres în art.7 pct.2, statutul aleșilor locali trebuie să permită compensația financiară adecvată a cheltuielilor cauzate în exercițiul mandatului lor

			<p>și, dacă este cazul, compensația financiară a câștigurilor pierdute sau o remunerație a muncii îndeplinite și o asigurare socială corespunzătoare.</p> <p>Raportînd toate aceste constatări la propunerile din proiect, constatăm încălcarea principiului autonomiei locale, amestecul puterii centrale în organizarea și funcționarea administrației publice locale, limitarea compensațiilor financiare corespunzătoare cheltuielilor care decurg din exercitarea mandatului de consilier local.</p>	
7	Art.I pct.9	<p>Articolul 25:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) La expirarea mandatului sau la încetarea înainte de termen a acestuia, în condițiile art.5 alin.(4) lit.b), e), f) și alin.(5) lit.b), d), e), f) din prezenta</p>	<p>Prin această normă consilierii locali vor fi excluși din categoria aleșilor locali care vor putea primi indemnizații dacă au fost în funcție cel puțin doi ani. Această normă este una discriminatorie în raport cu consilierii locali. Orice discriminare</p>	<p>Este necesar de revizuit prevederile din proiect pentru a include expres și consilierii în calitate de beneficiari ai indemnizației unice, dacă au activat cel puțin doi ani în această calitate.</p>

lege, primarul, viceprimarul, președintele și vicepreședintele raionului, care au activat cel puțin doi ani în această calitate, beneficiază de o indemnizație unică egală cu 2 salarii lunare de funcție.”;

...

este contrară art.16 din Constituție, art.14 din Convenție și art.1 din Protocolul nr.12 al CEDO.

Plus la aceasta, va demotiva activitatea de consilier în cadrul organelor reprezentative locale. Autorul nu explică în nota informativă la proiectul de lege o asemenea decizie de excludere a consilierilor din rândul beneficiarilor de indemnizații.

În acest sens, relevante sunt hotărârile Curții Constituționale nr.4/27.01.2000; nr.9/30.03.2004 ș.a. Astfel, Curtea a reținut necesitatea de respectare a "principiului universal al respectării drepturilor dobândite în mod licit". Curtea Constituțională a statuat expres că, "Dreptul subiectiv, constituit în baza unei legi anterioare, nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare. Legea nouă nu este susceptibilă aplicării unor fapte din trecut, cazurile

			<p>contrare intrînd în contradicție cu art.22 din Constituție.</p> <p>Conform regulii generale, legea nouă poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, îl poate suprima sau îl poate înlocui cu un alt drept, însă legea nouă nu poate desființa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv și efectele lui.</p>		
8	Art.IV pct.2	<p>Articolul 7:</p> <p>se completează cu alin.(7) cu următorul cuprins:</p> <p>(7) Ministerele, alte autorități administrative centrale, întreprinderile de stat vor acorda nemijlocit sau prin intermediul structurilor aflate în subordine suportul necesar oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat în exercitarea atribuțiilor funcționale.</p>	<p>Este necesar de exclus referința la întreprinderile de stat, întrucît acestea nu sunt acoperite de noțiunea serviciilor publice desconcentrate, propusă chiar de autor la art.1 din Legea privind descentralizare administrativă. Astfel, conform noțiunii de servicii publice desconcentrate – se subînțelege subdiviziuni structurale ale ministerelor și altor autorități administrative centrale și/sau structuri organizaționale separate din subordinea acestora,</p>	<p>Vulnerabilitate</p> <p>Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă;</p>	<p>Recomandăm revizuirea textului normei din proiect cu luarea în considerație a obiecțiilor formulate.</p>

			<p>organizate în unitățile administrativ-teritoriale.</p> <p>Totodată, conform art.1 alin.(2) din Legea cu privire la întreprinderea de stat nr.146 din 16.06.1994, întreprinderea de stat este agent economic independent cu drepturi de persoană juridică, care, pe baza proprietății de stat transmisei în gestiune, desfășoară activitate de întreprinzător.</p>		
9	Art V pct.1	<p>Articolul 1 se completează în final cu o noțiune nouă, cu următorul cuprins:</p> <p>„ <i>contract administrativ</i> – contract încheiat de autoritatea administrației publice locale, în virtutea prerogativelor de putere publică, având ca obiect administrarea și folosirea bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea de servicii publice.”</p>	<p>Noțiunea ce se propune a fi inclusă în Legea privind administrația publică locală este deja redată în Legea contenciosului administrativ. Deci, nu e necesar de dublat în legislație definiția unor termeni.</p> <p>Plus la acesta, dorim să atragem atenția că, în Legea contenciosului administrativ noțiunea "contractului administrativ" este mai largă, cuprinzând și "activitatea funcționarilor publici care</p>	<p>Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă;</p>	<p>Această normă urmează a fi exclusă pentru a nu dubla noțiunea redată deja în legea contenciosului administrativ.</p>

			reiese din relațiile de muncă reglementate de statutul juridic al acestora”.		
10	Art.V pct.5	<p>Articolul 22, alineatul (3) se completează în final cu următorul text:</p> <p>„Pentru documentarea lucrărilor ședinței, la decizia consiliului, pot fi utilizate, de asemenea, mijloace tehnice audio și/sau video. La solicitarea în scris a consilierului, secretarul consiliului eliberează extrase sau, după caz, o copie de pe procesul-verbal.”</p>	<p>Din norma propusă de autor se creează impresia că procesul-verbal este accesibil doar consilierilor, care pot face cunoștință cu acesta sau pot obține o copie de pe el, adresînd în acest sens o cerere în scris secretarului consiliului local. Procesul-verbal ar trebui să fie un document public, pus la dispoziția oricărei părți interesate, prin publicarea pe pagina web sau în temeiul legii privind accesul la informație, în baza unei cereri scrise, să fie pus la dispoziția oricărui doritor.</p>	<p>Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă; Prevederi care limitează drepturile/libertățile; Omisiune/ignorare a drepturilor/libertăților; Prevederi discriminatorii;</p>	<p>De revizuit textul normei pentru a prevedea expres punerea la dispoziția oricărei persoane interesate a procesului-verbal al ședinței consiliului.</p>
11	Art.V pct.6	<p>La articolul 23, alineatul (1) se completează în final cu următorul text:</p> <p>„În cazul adoptării unei decizii care prejudiciază material</p>	<p>Este necesar de prevăzut expres că există o hotărîre a instanței de judecată irevocabilă. Ca remarcă generală, considerăm că este o normă</p>	<p>Vulnerabilitate Prevederi discriminatorii;</p>	<p>Este necesar de completat după expresia “în temeiul hotărîrii instanței de judecată” cu cuvîntul „irevocabile”.</p> <p>Totodată, am sugera reexaminarea, cel puțin pe</p>

	<p>interesele unității administrativ-teritoriale, fapt constat în temeiul hotărârii instanței de judecată, primarul va înainta în instanța de judecată o acțiune în regres împotriva consiliului, consilierii urmînd să repare personal dauna cauzată, suma fiind împărțită proporțional numărului de consilieri participanți la procesul de adoptare a deciziei. În cazul inacțiunii primarului, acțiunea în regres în instanța de judecată împotriva consiliului va fi înaintată de către oficiul teritorial al Cancelariei de Stat.”</p>	<p>prematură pentru Republica Moldova. Consilierii se vor teme să adopte decizii de teama unor eventuale sancțiuni pecuniare, fapt ce poate bloca activitatea consiliului sau acesta va deveni unui nefuncțional.</p> <p>În acest context, este nevoie de o abordare complexă a problemei nu doar aplicarea sancțiunilor pentru consilieri. Să nu uităm că, consilierii în mare parte nu au o pregătire suficientă pentru exercitarea mandatului de ales al colectivității locale.</p> <p>E necesar de pus accent pe măsurile preventive, inclusiv instruirea consilierilor în adoptarea unei decizii ce se referă la patrimoniul unității administrativ-teritoriale, la finanțele publice locale, achizițiile publice și în alte domenii unde ar putea fi afectate interesele localității.</p>	<p>moment, al opțiunii de sancționare pecuniară a consilierilor și identificarea unor soluții complexe în acest sens, inclusiv preventive, apriori adoptării unor decizii potențial prejudiciabile.</p>
--	---	---	---

12	Art.V pct.7	<p>Articolul 24:</p> <p>...</p> <p>se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) În caz de neadoptare în termen a deciziei respective, ridicarea mandatului consilierului sau declararea mandatului vacant se va decide de către instanța de contencios administrativ, la inițiativa primarului, a oficiului teritorial al Cancelariei de Stat sau, după caz, la sesizarea Comisiei Naționale de Integritate.”</p>	<p>Aceleași obiecții formulate la subpct.1 al pct.16 privind termenele de prescripție, termen de contestare, omiterea procedurii prealabile, prevederea acestui fapt expres în lege, etc.</p>	<p>Vulnerabilitate</p> <p>Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă;</p>	<p>Recomandăm revizuirea textului normei vizate pentru a fi adus în conformitate cu prevederile legislației corelative în vigoare și a indica expres în lege termenele de procedură sau o altă opțiune de reglementare referitor la intentarea unui proces în contencios administrativ.</p>
13	Art.V pct.10, pct.22	<p>La articolul 32, alineatul (3) se completează în final cu următorul text:</p> <p>„Dispozițiile cu caracter individual privind angajarea și încetarea raporturilor de serviciu sau de muncă ale personalului administrației publice locale se remit, în termen de 5 zile</p>	<p>Nu este clar și nu este argumentată necesitatea de remitere oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat a dispozițiilor cu caracter individual ce se referă la raporturile de muncă cu personalul administrației publice, în contextul în care autorul propune în</p>		<p>Autorul urmează să coreleze prevederile normelor din proiect pentru a evita contradicțiile și situațiile confuze și neclare.</p>

		<p>după semnare, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat. În cazul angajării prin concurs, dispoziția urmează a fi însoțită obligatoriu de setul de acte cu privire la desfășurarea concursului.”</p> <p>La articolul 54, alineatul (3) se completează în final cu următoarea propoziție: „Dispozițiile cu caracter individual privind angajarea și încetarea raporturilor de serviciu sau de muncă ale personalului administrației publice locale se remit, în termen de 5 zile după semnare, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat.”</p>	<p>legea privind administrația publică locală definiția contractului administrativ, care nu conține raporturile de muncă cu funcționarii publici.</p>		
14	Art.V pct.33	<p>Legea se completează cu articolul 67/1 cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 67/1. Controlul solicitat de către deputații în Parlament, membrii Guvernului și organele procuraturii</p> <p>(1) Deputații în Parlament, membrii</p>	<p>Considerăm că, inserarea acestor prevederi poate genera presiuni politice nejustificate asupra autorităților publice locale.</p> <p>Suplimentar notăm că, organele procuraturii nu mai exercită atribuția de supraveghere generală. Legea</p>	<p>Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă; Prevederi care încalcă drepturile/libertățile;</p>	<p>Sugerăm excluderea art.67/1 din proiect propus ca normă de completare a legii privind administrația publică locală.</p>

		<p>Guvernului și organele procuraturii pot solicita oficiului teritorial al Cancelariei de Stat să verifice legalitatea oricărui act adoptat de o autoritate a administrației publice locale, ce constituie obiectul controlului obligatoriu sau facultativ, în cazul în care consideră că acesta este ilegal.</p> <p>(2) Cererea de efectuare a controlului legalității este depusă în termen de 3 luni din momentul depistării cazului corespunzător, cu indicarea prevederilor legislației ce se consideră a fi încălcate, dar nu mai târziu de 3 ani de la adoptarea actului administrativ vizat.</p> <p>(3) Termenul specificat la alin.(2) nu se extinde asupra actului administrativ cu caracter normativ.</p> <p>(4) În termen de 30 de zile de la data primirii cererii, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat va lua una</p>	<p>cu privire la Procuratură nr.294 din 25.12.2008 stabilește în art.19:</p> <p>"(1) Dacă în exercitarea atribuțiilor a depistat acte administrative ilegale cu caracter normativ sau individual, emise de un organ sau de o persoană cu funcție de răspundere, care încalcă drepturile și libertățile cetățeanului, procurorul este în drept să le conteste cu recurs.</p> <p>(2) Recursul va fi examinat de organul respectiv sau de persoana cu funcție de răspundere în termen de 10 zile de la data primirii lui, iar în cazul examinării de un organ colegial, la prima lui ședință. Rezultatele examinării recursului se comunică imediat în scris procurorului.</p> <p>(3) În caz de respingere neîntemeiată sau de neexaminare a recursului, procurorul este în drept să reclame actul administrativ în</p>		
--	--	--	--	--	--

		<p>următoarele decizii:</p> <p>a) declanșarea procedurii controlului de legalitate, prevăzute la art.68;</p> <p>b) respingerea cererii și înștiințarea solicitantului, cu indicarea motivelor respingerii.”</p>	<p>instanță de judecată competentă pentru a fi declarat nul.”</p>		
15	Art.V pct.34	<p>Articolul 68:</p> <p>se completează în final cu alineatele (5), (6), (7), (8) și (9) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) În cazul în care în procesul de exercitare a atribuțiilor funcționale au fost depistate cazuri de prezentare de către persoana responsabilă a unor copii falsificate ale actelor administrative adoptate sau ale proceselor-verbale ale ședințelor, precum și de prezentare cu rea-voință a listei incomplete sau denaturate a actelor administrative prevăzute la art.65 alin.(1) sau a informației solicitate</p>	<p>Reieșind din norma propusă, termenul de 3 luni începe să curgă din moment ce oficiul teritorial al Cancelariei de stat depistează cazul corespunzător descris în norma respectivă.Însă, depistarea copiilor falsificate ține de organele competente de drept și doar instanța de judecată printr-o hotărâre irevocabilă poate stabili falsul în acte.</p> <p>Totodată, prezentare cu rea-voință a listei incomplete sau denaturate a actelor administrative, conform proiectului de lege (art.VI) prin amendarea Codului</p>	<p>Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă;</p>	<p>Recomandăm revizuirea normei prin prisma obiecțiilor sus-menționate.</p>

		<p>conform art. 63/1 alin. (1), oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanța de contencios administrativ, în termen de 3 luni din momentul depistării cazului corespunzător, dar nu mai târziu de 3 ani de la adoptarea actului administrativ vizat."</p> <p>...</p>	<p>administrativ se propune ca procurorul să fie competent de a examina astfel de contravenții.</p> <p>Deci, nicidecum oficiul teritorial nu constată aceste cazuri și respectiv termenul de 3 luni din momentul depistării cazului corespunzător nu va putea fi implementat în practică. Chiar și în cazul când autorul stipula expres că depistarea cazurilor menționate se va face de către organele competente, oricum trebuia de stipulat că un eventual termen de atac putea să înceapă nu de la momentul depistării, dar din momentul când hotărîrea organului competent va deveni irevocabilă.</p>		
16	Art.V pct.34	<p>Articolul 68:</p> <p>...</p> <p>se completează în final cu alineatele (5), (6), (7), (8) și (9) cu următorul cuprins:</p> <p>...</p> <p>(6) Legalitatea</p>	<p>În modalitatea în care este expusă această normă, reiese că termenele de prescripție pentru atacarea unui act administrativ în contenciosul administrativ nu se referă la oficiile teritoriale ale Cancelariei</p>	<p>Vulnerabilitate</p> <p>Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă;</p> <p>Prevederi discriminatorii;</p>	<p>Este necesar de a revizui textul normei în cauză pentru a-l aduce în corespundere prevederilor cu caracter general stabilite în Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000.</p>

		<p>unui act administrativ cu caracter normativ, emis de o autoritate a administrației publice locale, poate fi contestată în instanța de contencios administrativ de către oficiul teritorial al Cancelariei de Stat, oricînd, din oficiu sau la cererea părții interesate.</p> <p>...</p>	<p>de Stat.</p> <p>O asemenea abordare este contrară prevederilor cu caracter general stabilite prin Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000. În conformitate cu art.17 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. În alin.(4) al art.17 este menționat expres, că termenul de 30 de zile specificat la alin.(1) este termen de prescripție.</p> <p>Prescripția extinctivă este necesară în scopul apărării drepturilor și intereselor oricărui subiect – împrejurările litigioase după scurgerea unui interval de timp îndelungat nu totdeauna pot fi stabilite cu exactitatea dorită și persoanele, cărora le sunt înaintate cerințe neîntemeiate și demult stinse,</p>		
--	--	--	--	--	--

deseori nu dispun de probe în apărarea sa:
- ca urmare a scurgerii unei perioade de timp însemnate unii martori pot să decedeze, alții să plece, ceilalți să uite despre unele împrejurări, documentele pot fi pierdute, etc.

Prescripție extinctivă este importantă și pentru organele judiciare – respectarea termenilor de prescripție asigură corectitudinea hotărârii luate de către instanță. În cazul existenței termenilor de prescripție este mai ușor de a găsi probe necesare pe dosar și cu ajutorul lor de a stabili adevărul în litigiu. De aceea, dacă acțiunea este înaintată în interiorul termenilor de prescripție, există o garanție destul de mare de păstrare a probelor, prin intermediul cărora organele jurisdicționale vor fi în stare să stabilească împrejurările de fapt ale cauzei.

Aplicarea prescripției extinctive

împinge părțile în raport la timp să-și exercite drepturile sale, astfel contribuind esențial la întărirea disciplinei. Numai prin respectarea termenilor de prescripție organele jurisdicționale sunt în stare să contribuie la admiterea pretențiilor legale ale deținătorilor de drepturi încălcate.

Nu este permisibil, o tranzacție realizată, un drept obținut, să-l lăsăm o perioadă nedeterminată lungă sub riscul contestării din partea terțelor persoane, iar patrimoniul – sub riscul confiscării, etc. Plus la cele menționate, textul normei propus de autor este unul discriminatoriu în raport alți subiecți pentru care legislația prevede un termen de prescripție necesar pentru a se adresa instanței de contencios administrativ.

Concluzii

În pofida intenției autorului de a îmbunătăți activitatea administrației publice locale și calitatea controlului administrativ, totuși un șir de prevederi din proiect vor avea un impact negativ, întrucât contravin principiului autonomiei locale, legislației corelative în materie de contencios administrativ și jurisprudenței Curții Constituționale.

Limitarea (plafonarea) sumei diurnei la 150 de lei pentru consilierii locali contravine principiului autonomiei locale. Mai mult ca atât, aceasta va demotiva activitatea de consilier în consiliile locale. În contextul în care unitățile administrativ teritoriale își adoptă propriile bugete, acestea pot dispune de surse financiare pentru achitarea unei sume mai mari în calitate de diurnă.

Proiectul propune ca consilierii locali să fie excluși din categoria aleșilor locali, care vor putea primi indemnizații dacă au fost în funcție cel puțin doi ani. Această normă este una discriminatorie în raport cu consilierii locali. Orice discriminare este contrară art.16 din Constituție, art.14 din Convenție și art.1 din Protocolul nr.12 al CEDO. Plus la aceasta va demotiva activitatea de consilier în cadrul organelor reprezentative locale. Referitor la aceste aspecte s-a expus Curtea Constituțională, care a reținut necesitatea de respectare a "principiului universal al respectării drepturilor dobândite în mod licit".

Sanționarea pecuniară a consilierilor pentru deciziile adoptate este o normă prematură pentru Republica Moldova. Consilierii se vor teme să adopte decizii de teama unor eventuale sancțiuni pecuniare, fapt ce poate bloca activitatea consiliului sau acesta va deveni unul nefuncțional. În acest context este nevoie de o abordare complexă a problemei nu doar aplicarea sancțiunilor pentru consilieri. Să nu uităm că consilierii în mare parte nu au o pregătire suficientă pentru exercitarea mandatului de ales al colectivității locale. E necesar de pus accent pe măsurile preventive, inclusiv instruirea consilierilor în adoptarea unei decizii ce se referă la patrimoniul unității administrativ-teritoriale, la finanțele publice locale, achizițiile publice și în alte domenii unde ar putea fi afectate interesele localității.

Inserarea prevederilor conform cărora deputații în Parlament, membrii Guvernului și organele procuraturii pot solicita oficiului teritorial al Cancelariei de Stat să verifice legalitatea oricărui act adoptat de o autoritate a administrației publice locale în cazul în care consideră că acesta este ilegal - poate genera presiuni politice nejustificate asupra autorităților publice locale. Suplimentar notăm, că organele procuraturii nu mai exercită atribuția de supraveghere generală.

Autorul în cadrul proiectului de lege fie omite stabilirea unor termene de prescripție necesare inițierii unui proces în contencios administrativ, fie stabilește unele reglementări contrare prevederilor cu caracter general stabilite prin Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000, în conformitate cu care termenele de prescripție pentru atacarea unui act administrativ în contenciosul administrativ nu se referă la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat. În consecință textul normelor propus de autor este lacunar și confuz, iar în unele situații discriminatoriu în raport cu alți subiecți, întrucât pentru aceștia legislația prevede un termen de prescripție necesar pentru a se adresa instanței de contencios administrativ.

În contextul celor analizate este necesar să subliniem faptul, că actualmente este elaborat și definitivat Codul administrativ, ce se propune a fi actul de bază care va reglementa atât procedura necontencioasă, cu rolul fiecărui participant la această procedură, drepturi, obligații, procedură și mecanism de examinare a actului contestat în fața organului emitent sau ierarhic superior, termenii de contestare, etc., cât și procedura contencioasă în fața instanței de contencios administrativ.

Reieșind din aceasta, autorul trebuie să țină cont și de soluțiile propuse în viitorul Cod administrativ, iar odată ce acesta va fi adoptat, vor putea fi operate modificări și completări la actele legislative corelative, inclusiv cele propuse de amendare prin prezentul proiect de lege.